

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 331. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm17645.pdf (tilgået 02. august 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Som det gik Grækerne med *Legems-Øvelserne*, gik det dem ogsaa med deres haandgribelige *Konst-Værker*, blandt hvilke det Allerberømteste ogsaa thronede som en *Zeus*, skabt af *Phidias*, midt i Kredsen for de Olympiske Lege; thi de skattede dem bestandig over deres Værd og endte med ganske at *forgude* dem. Vist nok var det saare naturligt, hos et Hedning-Folk, der levede i Anskuelsen 332af Guddoms-Præget i Mennesket, baade paa Sjæl og Legeme, at de udviklede Legemets Færdigheder og forskiønnede dets Udseende paa Aandens Bekostning, men det er derfor ikke mindre sørgeligt, at see det grove Afguderi indsmigre sig hos de smagfulde Græker ved det blændende Skin af Aand, der kastede et glimrende Slør over dets Vederstyggelighed. Meningerne kan nemlig vel være deelte om, hvorvidt det *grove* Afguderi, hvorved *Skabningen* aabenbar sættes *over Skaberen*, er *Synd* mod *Ham*, men der kan intet Spørgs-Maal være om, at det er en stor Forsyndelse mod *Menneske-Aanden*, der hævner sig rædsomt ved at lade dem synke i Jorden, som kaste sig i Støvet for deres egne Hænders Gierninger. Derfor er det heller intet Under, at Græker-Aanden sluttede sin Bane ved at stemple Stenen med sit skønne Præg, thi alle Guder maae nødvendig studse og blive som forstenede, naar Stene forgudes, og er der en Aand med i Spillet, da er den aabenbar paa sit Yderste, naar den gjør Bauta-Stenen til sin Stat-Holder. Saadanne Bemærkninger kaldes vist nok tit sværmeriske og smagløse nuomstunder, da Man atter synes at have fortvivlet om at række meer af Aand end "*Skinnet*" og forguder desaaarsag de smukke *Billed-Støtter* alt hvad Man kan; men hvem der heller vilde være en lyslevende *Hektor*, *Achil* eller *Odysseus*, end den Olympiske Jupiters forgudede Støtte, maa dog ligefuldt finde den Tid, da Billed-Huggernes Værker blive det *Guddommeligeste* paa Jorden, ussel imod den, da *Iliader* og *Odysseer*, *Herodotske Muser*, *Æschyliske Dramer*, *Platonske Dialoger* og *Demosthenske Taler* yngle og begeistre. At endelig Grækerne, hvis høieste Drift det unægtelig var at kappes med Guderne, maatte afbryde dette store Vædde-Løb, naar deres Guder havde slaaet sig til Ro og stod som ubevægelige Støtter, i Viraks-Duft til Øiens-Lyst, 333det er en Slutning, der gjør sig selv og bekræftes kun alt for godt af den følgende Historie.